

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 160/2010-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. mája 2010 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti I. Š., K., zastúpenej advokátkou JUDr. D. S., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 94/2004, za účasti Okresného súdu Michalovce, takto

r o z h o d o l :

Základné právo I. Š. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 94/2004 p o r u š e n é n e b o l i .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. marca 2010 doručená sťažnosť I. Š., K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. D. S., K., ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 94/2004.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že 17. mája 2004 bola okresnému súdu doručená žaloba proti sťažovateľke o zaplatenie sumy 60 000 Sk s 13 % úrokom z omeškania, prostredníctvom ktorej si žalobca uplatňoval nárok na primeranú zľavu z dojednanej kúpnej ceny nehnuteľnosti, ktorú nadobudol do svojho výlučného vlastníctva na základe kúpnej zmluvy od sťažovateľky, z dôvodu existencie vady na veci. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 12 C 94/2004 zo 7. februára 2006 žalobe v plnom rozsahu vyhovel, pričom podľa sťažovateľky *„uplatnenú sumu o zľave 60.000,- Sk priznal žalobcovi na základe vlastnej úvahy a bez toho, aby riadne odôvodnil ako sa k tejto sume dopracoval. Za účelom riadneho zistenia skutkového stavu súd nevykonal žiadne, ani miestne šetrenie, napr. ohliadku na tvári miesta. Súd bol oboznámený s tým, že v oficiálnych dokumentoch katastrálneho úradu žiadny záznam o podzemných potrubiach nebol. O tejto skutočnosti nemala informácie ani sťažovateľka, ani obec V.“*

Sťažovateľka ďalej namieta, že *„Súd doručoval sťažovateľke súdne zásielky na jej dievčenské meno G., a na rôzne miesta republiky, aj do Českej republiky, pričom na preberanie listových zásielok určených do jej rúk bol notársky splnomocnený jej otec...“*

Právna zástupkyňa sťažovateľky opakovane vyzývala súd, aby jej doručil rozsudok 12 C/94/2004 zo dňa 07. 02. 2006.“

Dňa 11. septembra 2006 podala sťažovateľka návrh na obnovu konania, ktorý okresný súd uznesením sp. zn. 12 C 139/2006 z 26. februára 2009 zamietol. Proti označenému uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 2 Co 165/2009 z 24. septembra 2009 tak, že ho potvrdil. Z odôvodnenia tohto uznesenia krajského súdu ale vyplýva, že krajský súd dospel k záveru o potrebe zamietnuť návrh na obnovu konania z dôvodu, že *„ku dňu podania návrhu na obnovu konania, nebola splnená základná podmienka pre podanie návrhu na obnovu konania a to právoplatné rozhodnutie vo veci samej, obnovy ktorého sa účastník chce domáhať“*. Na tomto základe sťažovateľka *„trvala na všetkých námietkach proti rozhodnutiu súdu, ktoré uviedla vo svojom návrhu na obnovu súdneho konania a následne opakovane podala odvolanie proti rozsudku súdu sp. zn. 12 C/94/2004, pretože súd jej naďalej 4. 02. 2010 a aj 22. 02. 2010 opakovane zaslal rozsudok opatrený doložkou právoplatnosti ku dňu 18. 5. 2006...“*.

Sťažovateľka poukazuje na to, že jej vec nie je „ani po 5 rokoch a 10 mesiacoch právoplatne skončená. Postup súdu je zmätočný, pričom jej súd odňal možnosť riadne konať pred ním, tým, že v roku 2006 označil za vykonateľný a právoplatný taký rozsudok, ktorý v skutočnosti ani právoplatný, ani vykonateľný nebol. Sťažovateľka žije v sústavnej, právnej neistote, pretože do dnešného dňa nie je riadne oboznámená s právnym stavom veci, t. j. ako sa okresný súd vysporiadal s uznesením Krajského súdu v Košiciach o tom, že rozsudok č. k. 12 C/94/2004 nie je právoplatný.“

Sťažovateľka sa domáhala, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 94/2004 porušil jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základné právo na rovnosť všetkých účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy. Sťažovateľka sa ďalej domáhala priznania primeraného finančného zadost'učinenia v sume 4 000 € a úhrady trov konania v konaní pred ústavným súdom v sume 260,70 €.

Na výzvu ústavného súdu sa k sťažnosti ešte pred jej predbežným prerokovaním vyjadril predseda okresného súdu v prípise sp. zn. 1 SprV/167/10 z 25. marca 2010, v ktorom okrem iného uviedol:

„Dňa 7. 2. 2006 vydal Okresný súd Michalovce, sudca JUDr. M. L. rozsudok sp. zn. 12 C 94/2004-65, ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi Sk 60 000,- s prísł.

Proti tomuto rozsudku dňa 4. 1. 2010 podala odvolanie žalovaná prostredníctvom svojej právnej zástupkyňi JUDr. D. S., advokátky, ktoré bolo súdu doručené dňa 7. 1. 2010 a v dôsledku ktorého bude musieť byť uvedený spis predložený odvolaciemu Krajskému súdu Košice.

Medzitým žalovaná podala aj ústavnú sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky ku ktorej sa vyjadrujem v tom zmysle, že o odvolaní ktoré žalovaná podala tak, ako je vyššie uvedené bude musieť rozhodnúť Krajský súd v Košiciach a o tom, či boli porušené ústavné práva žalovanej bude rozhodovať Ústavný súd Slovenskej republiky.“

Ústavný súd sťažnosť uznesením č. k. IV. ÚS 160/2010-14 z 8. apríla 2010 prijal na ďalšie konanie v časti, ktorou sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom vo zvyšnej časti sťažnosť odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľky a predsedu okresného súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predseda okresného súdu bol ústavným súdom vyzvaný, aby prípadne doplnil svoje vyjadrenie k sťažnosti sp. zn. 1 SprV/167/2010 z 25. marca 2010. Predseda okresného súdu v prípise sp. zn. 1 SprV/167/2010 z 22. apríla 2010 oznámil, že netrvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, pričom svoje predchádzajúce vyjadrenie k sťažnosti už nedoplnil.

Právna zástupkyňa sťažovateľky v liste z 30. apríla 2010 oznámila, že netrvá na ústavnom pojednávaní vo veci a zároveň sa vyjadrila aj k vyjadreniu predsedu okresného súdu sp. zn. 1 SprV/167/10 z 25. marca 2010 k sťažnosti, keď okrem iného uviedla:

„... Okresný súd v Michalovciach opakovane doručoval sťažovateľke prostredníctvom jej právnej zástupkyne rozsudok sp. zn. 12 C 94/04, na ktorom bola vyznačená doložka právoplatnosti a vykonateľnosti dňa 18. mája 2006, a to aj po doručenom uznesení Krajského súdu v Košiciach o tom, že rozsudok 12 C 94/04 sa nestal právoplatným.

Sťažovateľka nemala inú možnosť, len trvať na všetkých tých svojich námietkach, ktoré obsahoval aj návrh na obnovu súdneho konania sp. zn. 12 C 94/2004 a následne podala proti tomuto rozsudku aj odvolanie, pretože v skutočnosti sa vôbec nedozvedela, ako súd odstránil nesprávnu doložku právoplatnosti, alebo ako veci postupoval.

Pretože ešte dňa 04. 02. 2010 bol právnej zástupkyňi sťažovateľky doručený rozsudok, na ktorom bola vyznačená doložka právoplatnosti a vykonateľnosti 18. máj 2006.

O tom, že záležitosť bola predložená Krajskému súdu v Košiciach sa sťažovateľka dozvedela až zo stanoviska predsedu Okresného súdu k doručenej ústavnej sťažnosti.“

Vzhľadom na oznámenia právnej zástupkyne sťažovateľky a predsedu okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Z predmetného spisu vedeného okresným súdom pod sp. zn. 12 C 94/2009 ústavný súd zistil tento priebeh namietaného konania:

1. Žaloba o zaplatenie sumy 60 000 Sk bola doručená okresnému súdu 17. mája 2004, následne bol predmetný spis vedený pod sp. zn. 12 C 94/2009 pridelený zákonnému sudcovi JUDr. M. L.

2. Okresný súd uznesením z 3. júna 2004 vyzval sťažovateľku, aby sa vyjadrila k žalobe a k tomu, či súhlasí s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania (zásielka

nebola sťažovateľke doručená z dôvodu, že sa nachádzala mimo územia Slovenskej republiky).

3. Po zisťovaní trvalého pobytu sťažovateľky (úkony okresného súdu z 1. júna 2004, 21. júna 2004 a 23. júla 2004) okresný súd vydal 8. novembra 2004 pokyn na doručenie uznesenia o vyjadrení sa k žalobe a nariadení pojednávania na 3. január 2005 na adresu sťažovateľky v Českej republike zistenej prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Českej republiky (zásielka nebola nedoručená).

4. Pojednávanie 3. januára 2005, ktoré sa uskutočnilo bez účasti sťažovateľky, okresný súd uznesením následne odročil na neurčito s tým, že sťažovateľka bude vypočutá dožiadaným súdom v Prahe.

5. Dňa 26. januára 2005 okresný súd požiadal Obvodný súd Praha 6 o doručenie žaloby sťažovateľke a o jej vypočutie. Dožiadaný súd vrátil zásielku 11. apríla 2005 ako nedoručiteľnú, keďže sťažovateľka sa na uvedenej adrese nezdržiavala.

6. Úkonmi okresného súdu z 12. januára 2006 bol opätovne zisťovaný trvalý pobyt sťažovateľky prostredníctvom Registra obyvateľov Slovenskej republiky a Ministerstva spravodlivosti Českej republiky.

7. Na základe adresy trvalého pobytu sťažovateľky zistenej prostredníctvom Registra obyvateľov Slovenskej republiky bolo 16. januára 2006 okresným súdom doručované predvolanie na pojednávanie na 7. február 2006.

8. Žalobca predložil okresnému súdu 24. januára 2006 dôkazy.

9. Okresný súd 25. januára 2006 uznesením ustanovil sťažovateľke opatrovníka na zastupovanie v konaní podľa § 29 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“).

10. Dňa 7. februára 2006 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený rozsudok; v spise je vyznačené nadobudnutie jeho právoplatnosti dňom 18. mája 2006 a nadobudnutie vykonateľnosti dňom 28. júna 2006 (opatrovníčke sťažovateľky bol rozsudok doručený 27. apríla 2006).

11. Dňa 30. júna 2006 bola sťažovateľke doručená predexekučná upomienka právneho zástupcu žalobcu na úhradu súdom priznaného nároku, na ktorú 12. júla 2006 reagovala sťažovateľka návrhom na mimoexekučné doriešenie po 25. júli 2006.

12. Dňa 11. septembra 2006 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľky na obnovu konania, ktorý bol následne 11. decembra 2006 doplnený; konanie o tomto návrhu je vedené pod sp. zn. 12 C 139/2006.

13. Okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 139/2006 vyzval žalobcu 20. februára 2007, aby sa vyjadril k návrhu na obnovu konania; žalobca sa k návrhu vyjadril 19. marca 2007.

14. Dňa 17. apríla 2007 sa na okresnom súde uskutočnilo vo veci vedenej pod sp. zn. 12 C 139/2006 pojednávanie, ktoré bolo následne odročené na 24. apríla 2007.

15. Na pojednávaní 24. apríla 2007 okresný súd vyhlásil uznesenie, ktorým návrh na obnovu konania zamietol. Proti uzneseniu sa sťažovateľka odvolala 21. júna 2007; spis bol s opravným prostriedkom predložený 27. júna 2007 krajskému súdu.

16. Krajský súd uznesením sp. zn. 2 Co 232/2007 z 29. apríla 2008 zrušil uznesenie okresného súdu z 24. apríla 2007 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že rozhodoval o neúplnom návrhu (v návrhu neboli uvedené dôvody obnovy konania a dôkazy, ktoré mali dôvodnosť návrhu preukázať, pozn.), čím odňal sťažovateľke možnosť konať pred súdom, „*pretože jej neumožnil odstrániť vady návrhu*“.

17. Podaniami z 5. mája 2008 a 2. júna 2008 sa sťažovateľka dožadovala zaslania rozsudku sp. zn. 12 C 94/2004 zo 7. februára 2006.

18. Okresný súd uznesením z 24. júna 2008 vyzval sťažovateľku na doplnenie návrhu na obnovu konania; sťažovateľka doplnila svoj návrh 19. augusta 2008, ku ktorému sa žalobca vyjadril 25. februára 2009.

19. Uznesením sp. zn. 12 C 139/2006 z 26. februára 2009 okresný súd odmietol návrh na obnovu konania. Proti tomuto uzneseniu sťažovateľka podala odvolanie 29. apríla 2009, ktoré následne doplnila 4. mája 2009; spis bol 14. mája 2009 predložený na rozhodnutie o opravnom prostriedku krajskému súdu.

20. Krajský súd uznesením sp. zn. 2 Co 165/2009 z 24. septembra 2009 potvrdil rozhodnutie okresného súdu, ale z iných dôvodov ako okresný súd; v rámci odôvodnenia tohto uznesenia krajský súd vyslovil právny názor, podľa ktorého „*rozhodnutie súdu prvého stupňa sa doposiaľ nestalo právoplatným*“ (krajský súd mal na mysli rozsudok okresného súdu sp. zn. 12 C 94/2006 zo 7. februára 2006, pozn.).

21. Dňa 28. decembra 2009 sťažovateľka okresnému súdu oznámila, že trvá na námietkach vznesených v návrhu na obnovu konania.

22. Dňa 7. januára 2010 sťažovateľka doručila okresnému súdu odvolanie proti rozsudku sp. zn. 12 C 94/2004 zo 7. februára 2006 (pre prípad, ak by súd neakceptoval námietky uvedené v návrhu na obnovu súdneho konania, pozn.), ktoré doplnila podaním z 22. februára 2010.

23. Dňa 1. februára 2010 bol sťažovateľke doručený rozsudok okresného súdu sp. zn. 12 C 94/2004 zo 7. februára 2006 spolu s uznesením z 25. januára 2006 o ustanovení opatrovníka. Rozsudok bol opatrený doložkou právoplatnosti ku dňu 18. máj 2006.

24. Uznesením sp. zn. 12 C 94/2004 z 23. februára 2010 okresný súd zrušil svoje uznesenie z 25. januára 2006 o ustanovení opatrovníčky sťažovateľke; toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 16. marca 2010.

25. Spis bol 19. apríla 2010 predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote. Z uvedeného

dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 20/02, IV. ÚS 41/07).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 OSP, ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný urobiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, ktoré ústavný súd uplatňuje pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd zistil, že predmetom namietaného konania pred okresným súdom je rozhodovanie o žalobe o zaplatenie sumy 60 000 Sk s 13 % úrokom z omeškania, prostredníctvom ktorej si žalobca proti sťažovateľke uplatnil nárok na primeranú zľavu z dojednanej kúpnej ceny nehnuteľnosti, a na tomto základe konštatoval, že po právnej stránke ide o štandardnú občianskoprávnu vec patriacu do rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva, a preto namietané konanie nemožno považovať za právne zložitú. Vychádzajúc zo svojich zistení ústavný súd zároveň konštatoval, že doterajší priebeh namietaného konania nesignalizuje ani faktickú zložitost' predmetnej veci.

2. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd po preskúmaní predloženého spisu zistil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 94/2004 rozhodol rozsudkom zo 7. februára 2006 potom, ako sťažovateľke ustanovil uznesením z 25. januára 2006 v súlade s ustanovením § 29 ods. 2 OSP opatrovníka z dôvodu, že jej pobyt nebol známy. Z predloženého spisu ústavný súd zistil, že sťažovateľka v predmetnom konaní nepreberala zásielky doručované okresným súdom a z týchto dôvodov musel tento pristúpiť k zisťovaniu miesta pobytu sťažovateľky. Procesné úkony smerujúce k zisťovaniu trvalého pobytu sťažovateľky a ustanoveniu

opatrovníka mali nesporne vplyv na celkovú dĺžku konania, ktorú však v žiadnom prípade nemožno pričítať na ťarchu okresného súdu.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu. Z predloženého spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 12 C 94/2004 ústavný súd zistil, že okresný súd od doručenia žaloby 17. mája 2004 až do 7. februára 2006, keď vo veci samej rozhodol rozsudkom v namietanom konaní, postupoval plynulo a bez zbytočných prietáhov.

Rozsudok okresného súdu sp. zn. 12 C 94/2004 zo 7. februára 2006 bol doručený žalobcovi a opatrovníčke sťažovateľky (27. apríla 2006) a na tomto základe bol v spise označený doložkou právoplatnosti ku dňu 18. máj 2006 a doložkou vykonateľnosti ku dňu 23. máj 2006. Z predmetného spisu ďalej vyplynulo, že sťažovateľka 12. júla 2006 reagovala na predexekučnú upomienku právneho zástupcu žalobcu na úhradu súdom priznaného nároku z 30. júna 2006 návrhom na mimoexekučné doriešenie po 25. júli 2006.

Následne bol 11. septembra 2006 okresnému súdu doručený návrh sťažovateľky na obnovu konania, ktorý bol v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 12 C 139/2006 zamietnutý uznesením z 24. apríla 2007. O odvolaní sťažovateľky proti tomuto uzneseniu okresného súdu rozhodol krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 232/2007 uznesením z 29. apríla 2008, ktorým predmetné uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Okresný súd v ďalšom priebehu konania o návrhu sťažovateľky na obnovu konania uznesením z 24. júna 2008 vyzval sťažovateľku na doplnenie jej návrhu na obnovu konania a následne jej návrh na obnovu konania uznesením sp. zn. 12 C 139/2006 z 26. februára 2009 opätovne zamietol. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka odvolanie 29. apríla 2009, ktoré doplnila podaním zo 4. mája 2009. Krajský súd uznesením sp. zn. 2 Co 165/2009 z 24. septembra 2009 potvrdil rozhodnutie okresného súdu, ktorým návrh na obnovu konania zamietol.

V danom prípade konanie o návrhu na obnovu konania vedené okresným súdom pod sp. zn. 2 C 139/2006 nepochybne nadväzovalo (súviselo) na namietané konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 12 C 94/2004. Bez ohľadu na túto skutočnosť ale ústavný súd považoval za potrebné poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej na konanie o návrhu na obnovu konania – v štádiu do rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo rozhodnutia o zamietnutí návrhu na obnovu konania – nie je aplikovateľný čl. 48 ods. 2 ústavy v časti týkajúcej sa práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (ani čl. 6 ods. 1 dohovoru v časti týkajúcej sa práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote), pretože v rámci neho nejde o rozhodovanie o občianskom práve alebo záväzku účastníka konania. Takéto rozhodnutie už bolo totiž vydané v pôvodnom konaní (v danom prípade konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 94/2006), ktoré v zmysle § 159 OSP predstavuje prekážku veci rozhodnutej. Pri obnove konania podľa Občianskeho súdneho poriadku môže byť základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy podľa judikatúry ústavného súdu porušené len v štádiu po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o povolení obnovy konania (III. ÚS 191/02). Na tomto základe ústavný súd konštatoval, že v období, keď okresný súd konal o návrhu sťažovateľky na obnovu konania, t. j. od 11. septembra 2006 do 24. septembra 2009, keď krajský súd potvrdil rozhodnutie okresného súdu o zamietnutí návrhu na obnovu konania, nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ani k porušeniu jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Napriek uvedenému ústavný súd považoval za potrebné vyjadriť sa k námietke sťažovateľky, že jej *„záležitosť nie je ani po 5 rokoch a 10 mesiacoch právoplatne skončená“*.

V tejto súvislosti ústavný súd vzal na vedomie právny názor vyjadrený v odôvodnení uznesenia krajského súdu sp. zn. 2 Co 165/2009 z 24. septembra 2009 (krajský súd ako odvolací súd označeným uznesením potvrdil uznesenie okresného súdu o zamietnutí návrhu na obnovu konania, pozn.), podľa ktorého *„... z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Michalovce sp. zn. 12 C/94/2004 vyplýva, že uznesenie o ustanovení opatrovníka bolo doručené iba opatrovníčke, nebolo doručené žalobcovi. Keďže uznesenie na ustanovenie*

opatrovníka nebolo doručené všetkým, ktorým v zmysle zákonných ustanovení doručené malo byť, podľa záveru odvolacieho súdu uznesenie o ustanovení opatrovníka sa nestalo právoplatným. Keďže uznesenie o ustanovení opatrovníka sa nestalo právoplatným, nemohli nastať ani účinky doručenia rozsudku, ktoré bolo doručované opatrovníkovi žalovanej v pôvodnom konaní. Je teda zrejmé, že rozsudok súdu prvého stupňa v konaní sp. zn. 12 C/94/2004 nebol doručený všetkým účastníkom, resp. nenastali účinky doručenia vo vzťahu k doručeniu rozsudku opatrovníčke žalovanej, preto uvedené rozhodnutie súdu prvého stupňa sa doposiaľ nestalo právoplatným.“

Z citovaného vyplýva, že krajský súd uznesením z 24. septembra 2009 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 165/2009 potvrdil rozhodnutie okresného súdu o zamietnutí obnovy konania, ale zároveň vyjadril právny názor, v rámci ktorého spochybnil právoplatnosť rozsudku okresného súdu vydaného v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 94/2004. Ústavný súd vzal na vedomie, že krajský súd označeným uznesením nerozhodoval meritorne vo veci samej vzhľadom na skutočnosť, že tak urobiť ani nemohol. V súlade s ustanoveniami § 234 OSP totiž súd návrh na obnovu konania uznesením buď zamietne, alebo obnovu konania povolí, nerozhoduje však v merite veci.

S prihliadnutím na právny názor vyslovený krajským súdom v uznesení č. k. 2 Co 165/2009-89 z 24. septembra 2009, ktorým tento spochybnil právoplatnosť rozsudku okresného súdu sp. zn. 12 C 94/2004 zo 7. februára 2006, podala sťažovateľka 7. januára 2010 odvolanie proti tomuto rozsudku, ktoré okresný súd bez zbytočného odkladu predložil spolu s predmetným spisom 19. apríla 2010 na rozhodnutie krajskému súdu. S prihliadnutím na uvedené bude úlohou krajského súdu, ak odvolanie neodmietne, preskúmať vecnú stránku napadnutého rozsudku okresného súdu a jemu predchádzajúce konanie a vyjadriť sa týmto meritorne aj k právoplatnosti namietaného rozsudku okresného súdu. Keďže okresný súd vykonal po doručení odvolania sťažovateľky bez zbytočných prieťahov všetky úkony potrebné na predloženie veci na rozhodnutie odvolaciemu súdu, nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ani v období po 7. januári 2010, t. j. potom, ako doručila okresnému súdu odvolanie proti jeho rozsudku zo 7. februára 2006.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

Vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd dospel k záveru, že základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ani jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neboli postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 94/2004 porušené, bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ostatnými návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. mája 2010